

เหนือตาย เหนือกรรม

เหนือการเกิดใหม่

พุทธทาสภิกขุ

ความตายไม่มี ด้วยเหตุที่เรามีธรรมะ
เหมือนผ้าประเจียด คาดอยู่ที่หน้าผากของเราอยู่เป็นประจำ

หนังสือคุณภาพในเครือเลียงเซียง เพียรเพื่อพุทธศาสน์

เหนือตาย เหนือกรรม
เหนือการเกิดใหม่!

Phonno Srinu Park

บริษัทพิมพ์ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด   กรุงเทพมหานคร : ถนนสีลม ซอย ๑๑
 อีเมล : phonno@phonno.com   กรุงเทพฯ : ถนนสีลม ซอย ๑๑
 โทร : ๐๒-๒๕๖๖๖๖๖   กรุงเทพมหานคร : ถนนสีลม ซอย ๑๑

ชาตุมวาร ๒๗ พ.ศ. ๒๕๖๑
มรณวาร ๘ ก.ศ. ๒๕๖๒

ระดมธรรม นำสันติสุข

“ธรรมทานมีผลมากกว่าทานอื่นๆ
จริงๆ วัตถุทานก็ช่วยกันแต่เป็นเรื่อง
มีชีวิตอยู่รอด อภัยทานก็เป็นเรื่องมีชีวิตอยู่รอด แต่มันยังไม่ดับ
ทุกข์ มีชีวิตอยู่รอดอย่างเป็นทุกข์นะมันคืออะไร ? เขาให้มีชีวิตอยู่
แต่เขาได้รับทุกข์ทรมานอยู่ นี่มันคืออะไร มันคืออะไร เมื่อรอดชีวิต
แล้วมันจะต้องไม่มีความทุกข์ด้วย จึงจะนับว่าดีมีประโยชน์
ข้อนี้สำคัญด้วยธรรมทาน มีความรู้ธรรมะแล้ว รู้จักทำให้ไม่มี
ความทุกข์ รู้จักป้องกันไม่ให้เกิดความทุกข์ รู้จักหยุดความทุกข์
ที่กำลังเกิดอยู่ ธรรมทานจึงมีผลกว่าในลักษณะอย่างนี้ มันช่วย
ให้ชีวิตไม่เป็นหมัน วัตถุทานและอภัยทานช่วยให้รอดชีวิตอยู่ บางที
ก็เฉยๆ มันสักว่ารอดชีวิตอยู่เฉยๆ แต่ถ้ามีธรรมทานเข้ามาก็จะ
สามารถช่วยให้มีผลดีถึงที่สุดที่มนุษย์ควรจะได้รับ เพราะฉะนั้น
ขอให้สนใจในเรื่องธรรมทาน”

สุเมธ ธีรภักดิ์

คำนำ

เรื่อง **“ความตาย”** เป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่มีความหวาดกลัว และวิตกกังวลเป็นอย่างมาก บ้างก็ประมาท ไม่เคยคิดถึงความตายเลย แม้สักครั้งเดียว ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงแล้วความตายเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องประสบพบเจออย่างแน่นอน ไม่ว่าจะวันใดก็วันหนึ่ง

...ไม่วันแม่แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า !

คุณเคยคิดถึงความตายบ้างไหม ? แล้วคุณเคยถามตัวเองบ้างไหม ว่า เรากลับตายไหม ? แล้วถ้าเราต้องตายตอนนี้ล่ะ จะทำอย่างไร ? บุญ บาป กรรม และการเวียนว่ายตายเกิดมีจริงหรือไม่ ? แล้วเรามีความพร้อมหรือเตรียมตัวรับมือกับความตายแล้วหรือยัง !

ถ้ายังไม่เคยคิด หรือยังไม่สามารถตอบคำถามต่างๆ ข้างต้นนี้ได้ ขอให้หยิบหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาแล้วเปิดอ่าน ค่อยๆ อ่านทีละหน้า ทีละหัวเรื่อง แล้วคุณจะค้นพบว่า พระพุทธเจ้าได้ทรงมอบวิธีที่จะชนะความตายได้อย่างแน่นอนให้พวกเราแล้ว เพียงแต่เราไม่เคยสนใจ และไม่เคยมองคิดที่จะเผชิญหน้ากับความตายเลย

เมื่อข้าพเจ้าได้สัมผัสพระธรรมเทศนาเรื่อง **“วิธีชนะความตาย”** และ **“กรรม การเกิดใหม่ สังสารวัฏ”** ของหลวงปู่พุทธทาสในครั้งแรก ข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้ค้นพบสมบัติทางธรรมอันล้ำค่าที่จะช่วยให้พุทธศาสนิกชนทุกท่านได้ทำความรู้จักกับความตาย รวมถึงวิธีที่จะชนะความตายได้ด้วยตัวของท่านเองแล้ว

พระธรรมเทศานี้ได้อธิบายถึงเรื่อง **ความตาย สาเหตุที่ทำให้คนกลัวตาย วิธีที่จะชนะความตาย** รวมไปถึงเรื่อง **กรรม การเกิดใหม่** และ **สังสารวัฏ** ไว้อย่างละเอียด ตลอดถึงการอธิบายเรื่อง **วิธีที่จะชนะความตายจนสิ้นสุดการเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏได้อย่างถาวร** ด้วย ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อันสูงสุด น่าเสียดายมากหากต้องพลาดการอ่านหนังสือเล่มนี้

เมื่อท่านเปิดหนังสือเล่มนี้อ่าน ขอให้ค่อยๆ ปล่อยวางความกลัว ปล่อยใจของท่านให้สัมผัสและพิจารณาธรรมะที่หลวงปู่พุทธทาส ได้ถ่ายทอดเอาไว้ ธรรมะที่จะค่อยๆ เปลี่ยนความหวาดกลัวให้เป็นปัญญา ธรรมะที่จักนำพาทุกท่านเข้าถึงหนทางสู่ชัยชนะเหนือความตายเหนือกรรมเหนือการเกิดใหม่อย่างแท้จริง

สำนักพิมพ์เสียงเสียง เพียรเพื่อพุทธศาสนา จึงได้นำพระธรรมเทศนาเรื่องสำคัญนี้มาจัดพิมพ์ใหม่ โดยได้จัดหน้า ทำวรรคตอน ตั้งหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย ทำบทคัดย่อ ใส่สีเน้นคำ ทำเชิงอรรถ เสริมสารอธิบายข้อธรรม และใส่ภาพประกอบ เพื่อให้อ่านง่าย เข้าใจง่าย หยิบใช้ได้ทันที มีสุขทันใจ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จักเอื้อประโยชน์สุขให้กับผู้อ่านได้ปฏิบัติตนและดำเนินไปสู่ความพ้นทุกข์ เข้าถึง **“พระนิพพาน”** อันเป็นบรมสุขได้ในชาติปัจจุบันนี้ทุกท่านเทอญ

กวีเกียรติ์ ปิ่นแก้วเกียรติ์

โปรดใช้เล่มนี้ให้คุ้มค่าที่สุด & อ่านแล้ว -> แบ่งกันอ่านหลายท่านนะจ๊ะ
อ่านดีชอบ จะคนสอนหนังสือดีสอน มีกานปัญญา ศึกษากการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
จิตรูท่าคนสรรพหัง ฉลาดใช้ เติบวมืด ชีวิตสกนุก สงบ เป็น
สำนักพิมพ์เสียงเสียง เพียรเพื่อพุทธศาสนา โปรดณาให้ทุกครอบครัวมีความสุข

สารบัญ

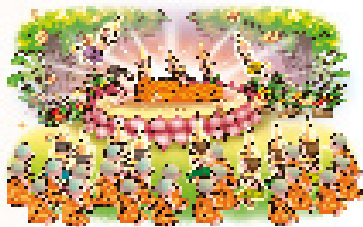

๖

“เหนือตาย”

ธรรมะสวัสดิ์ : น้าตาโนมหาสมุทร
(นางปฎาจารย์า หญิงสาวผู้สูญเสีย)

๘๒

๗๐

“เหนือกรรม เหนือการเกิดใหม่”

การปฏิบัติเพื่อความเป็น
“พระโสดาบัน”

๑๒๓

๑๔๖

สวดมนต์ก่อนนอน

“น้ำมะตูม” บำรุงสุขภาพ เพิ่มสมาธิ
ลดความกำหนัด

๑๔๙

เหนือตาย

จากหนังสือธรรมะ

เป็นผู้ประพาศิตี ประพาศิตินุกัตอง

ตามหน้าทีที่มบุษย์จะตองประพาศิตีแล้ว ก็ยากทีจะตายได้

เพราะเหตุณะนั้น จึงสมกับชื่อทีกล่าวไว้ในเรื่องนีจ่า...

“ผู้ประกอบไปต้อยธรรมะ ไม่มีการตาย ก่อนตองอายุขัย”

พุทธศาสนิกศุ.

เหนือตาย*

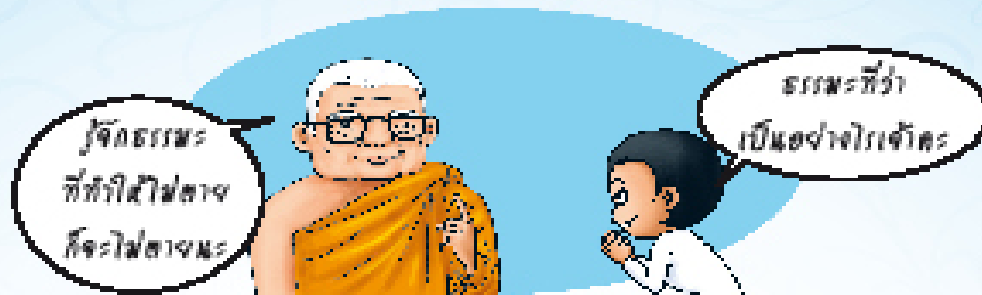
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺบุทฺทสฺส ฯ
อตุถิ อุตฺตมสฺสวโร ชมฺโม โฉเก อญฺุตโตโร
สฺนฺนสฺสทฺทหิตฺตญฺาย ตํ ตวํ คณฺหหิตํ เทวเตตฺติ
ชมฺโม สกุกฺกจฺจํ โสถนฺโน-ติ

ณ บัดนี้ จะได้อ่านพระธรรมเทศนา เพื่อเป็นเครื่องประดับสติปัญญา ส่งเสริมศรัทธา ความเชื่อ และวิริยะความพากเพียรของท่านทั้งหลายผู้เป็นพุทธบริษัท ให้เจริญงอกงามก้าวหน้าในทางแห่งพระพุทธศาสนาของพระบรมศาสดาอันเป็นที่พึ่งของเราทั้งหลาย กว่าจะยุติลงด้วยเวลา

* พระธรรมเทศนาค้นพิมพ์ชื่อ **วิธีชนะความตาย** แสดงในงานฉลองอายุของอุบาสิกาผู้หนึ่ง เมื่อ ๒๔ มกราคม ๒๕๐๘ ที่จังหวัดเพชรบุรี โดย พุทธทาสภิกขุ

ธรรมะเป็นเหมือนผ้าประเจียด^๑

หัวข้อธรรมเทศนาในวันนี้ ดังที่ได้ยกขึ้นไว้แล้ว มีอยู่ว่า...

“อตุถิ อุนฺหิสฺสวโข ชมฺโม โลก อนฺุตฺตโร”^๒

มีใจความว่า

ธรรมะซึ่งเป็นเหมือนผ้าประเจียดนั้นมิอยู่ในโลก

เนื่องด้วยการบำเพ็ญกุศลในวันนี้ เป็นการบำเพ็ญกุศลเพื่อความ ยืดยาวของอายุ เป็นเหตุให้ระลึกนึกถึงสิ่งซึ่งจะอำนวยให้สำเร็จตาม ความประสงค์นั้น สิ่งที่จะอำนวยให้สำเร็จประโยชน์เช่นนี้ มิได้มีสิ่งอื่น นอกจากธรรมะซึ่งเป็นเหมือนผ้าประเจียด

ดังที่มีเรื่องเล่ากันไว้ในคัมภีร์พิเศษบางแห่งว่า เมื่อเทวดาตนหนึ่ง เตือดร้อน เนื่องด้วยจะถึงคราวสิ้นสุดลงแห่งอายุ ได้ตั้งรรมมีประการต่างๆ ไม่มีใครจะช่วยให้ความเดือดร้อนนั้นระงับไปได้ ในที่สุดได้เข้าไปเฝ้า พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ได้ตรัสถึงธรรมะข้อนี้คือ ข้อที่ขึ้นด้วยบทว่า “อตุถิ อุนฺหิสฺสวโข ชมฺโม โลก อนฺุตฺตโร” อันเป็นที่รู้จักกันทั่วไปใน หมู่พุทธบริษัทชาวไทยเรา

- ๑ ผ้าประเจียด หมายถึง ผ้าแดงองเลขยันต์ ใช้ผูกคอหรือคั่นแขน เป็นเครื่องวาง ป้องกันอันตราย
- ๒ คูบทสวด “อุนฺหิสฺสวโขคาถา” หน้า ๓๔๕

ชาวพุทธต้องเชื่ออย่างมีเหตุผล

เรื่องทีกล่าวนี จะเท็จจริงอย่างไรไม่สำคัญ คือไม่ต้องเชื่อตามเรื่องนั้นๆ ก็ได้ หากแต่จะต้องพิจารณาคุณด้วยปัญญาของตนเองว่า เรื่องทำนองนี้จะเป็นไปได้หรือไม่ นี่เป็นกฎเกณฑ์ของพุทธบริษัททั้งหลาย

นุทธบริษัททั้งหลายไม่เชื่อตามที่บุคคลอื่นบอก
การที่เป็นดังนี้ ก็เพราะปฏิบัติตามคำสั่งของพระนุทธเจ้าที่ว่า
“อย่าเชื่อตามบุคคลอื่น” ดังที่ปรากฏอยู่ในบาลี
เช่น กาลามสูตร^๑ เป็นต้น ซึ่งมีคำตรัสไว้ว่า
อย่าเชื่อด้วยเหตุที่ว่า ผู้นี้เป็นครูของเรา
หรืออย่าเชื่อโดยเหตุที่ว่า คำกล่าวนั้นมีอยู่ในปิฎก

เราควรจะคิดดูให้ดีว่า การที่พระพุทธรองค์ได้ตรัสไว้ดังนี้ มีความมุ่งหมายอย่างไร **“อย่าเชื่ออะไรโดยที่ไม่มีเหตุผล แต่เพียงว่าผู้นี้เป็นครูของเรา”** นี่ย่อมหมายความว่า แม้พระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นครูของเรา แต่เหตุใดพระพุทธรองค์จึงตรัสไม่ให้เชื่อ ข้อนี้เป็นหลักของพุทธศาสนาซึ่งเป็นอย่างนั่นเอง

---

^๑ กาลามสูตร (อ่านว่า กา-ลา-มา-ละ-สุต) พระสุตรหรือคำสอนที่ทรงแสดงแก่ชาวกาลามะว่าด้วยหลักที่ควรยึดถือก่อนจะตัดสินใจเชื่อ ๑๐ ประการ คือ ๑.อย่าเพิ่งเชื่อเพราะ ๒.ฟังตามกันมา ๓.ถือสืบต่อกันมา ๔.คำเล่าลือ ๕.อ้างตำรา ๖.ตรรกะ ๗.อนุमान ๘.นึกคิดตรองตามแนวเหตุผล ๙.ถูกกับทฤษฎีที่ตนคิดไว้แล้ว ๑๐.มีรูปลักษณะที่ควรเชื่อได้ ๑๐.ผู้พูดเป็นครูบาอาจารย์ของตน

แม้คำของพระพุทธองค์ ก็ห้ามเชื่อ หากยังไม่ได้พิจารณาจนเห็นจริง

เมื่อพระพุทธองค์ยังทรงมีชีวิตอยู่ได้ตรัสไว้ในท่านองนี้ จนถึงกับมีการถือกันเป็นหลักทั่วไป แม้พระสารีบุตรก็ยังได้ยืนยันข้อนี้แก่พระพุทธเจ้าในที่เฉพาะพระพักตร์ว่า “ข้าพระพุทธองค์มิได้เชื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าดอก แต่จักเชื่อความเห็นแจ้งของตนเอง ด้วยตนเอง” พระพุทธองค์ได้ทรงสาธุ

และข้อที่ตรัสว่า อย่าเชื่อเพราะเหตุว่าข้อความนี้มีในปิฎก (ไม่ได้พูดถึงไตรปิฎก เพราะว่ายังมิได้มีการจัดเป็นพระไตรปิฎก จึงได้ตรัสแต่เพียงว่า อย่าเชื่อเพราะเหตุที่ข้อความนี้มีในปิฎก) ข้อนี้ก็เหมือนกันกับที่ตรัสว่า...

**อย่าเชื่อแม้แต่พระองค์เองตรัสในทันที
จะต้องพิจารณาดูให้เห็นตามที่จริง
เชื่อด้วยสติปัญญาของตน แล้วจึงเชื่อตามที่ตรัสนั้น
หรือตามที่มิอยู่ในปิฎกทั้งหลาย**

เป็นอันว่า ข้อแรกที่สุด เราจะต้องพิจารณาเห็นว่า สิ่งนี้จะเป็นอย่างไร จะควรเชื่อหรือไม่

ความตาย ป้องกันได้ ด้วยการพิจารณาธรรม

ข้อที่กล่าวไว้ว่า เทวดาเดือดร้อนด้วยการที่จะต้องสิ้นอายุ แล้วไปทูลขอวิธีที่จะระงับความเดือดร้อนนี้ พระพุทธองค์ได้ตรัสคำดังกล่าวนี้จะเป็นสิ่งที่เป็นไปได้เพียงไรนั้น...

เราต้องพิจารณาดู
ถ้าถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ได้มีขึ้นจริงๆ
คำกล่าวนี้ก็ระบุดังอยู่ในตัวแล้วว่า
“ธรรมะซึ่งเป็นเหมือนผ้าประเจียดนั้น มีอยู่ในโลกนี้”
ธรรมะซึ่งเป็นเหมือนผ้าประเจียด หมายความว่า
ธรรมะซึ่งสามารถจะป้องกันอันตราย แม้กระทั่งความตาย

ธรรมะ เป็น ปัจจัยจัดตั้ง คือ เป็นสิ่งที่รู้ได้เฉพาะตน ปฏิบัติเอง พิจารณาเอง รู้อเอง เห็นเอง เข้าถึงเอง พันทุกข์เอง ไม่สามารถให้ใครปฏิบัติแทนได้ พระพุทธองค์จึงตรัสว่า “หฺวันจมาสูเวิต” ว่าสิ่งที่พระพุทธองค์ตรัสสอนนั้นเป็นความจริงไหม พันทุกข์ได้จริงไหม เป็นเหตุเป็นผลจริงไหม เมื่อเข้ามาศึกษา ปฏิบัติ และพิจารณาด้วยตนเองแล้ว ก็จะได้คำตอบ

ป้องกันความตาย ทำได้ ๒ แบบ

เมื่อพูดถึงสิ่งซึ่งป้องกันความตาย คนก็จะพากันสงสัยว่า จะป้องกันได้อย่างไร

สิ่งซึ่งจะป้องกันความตายนั้น มีอยู่ ๒ ความหมาย

๑. ความหมายหนึ่งก็คือ **อย่าให้ตายก่อนอายุขัย** นี่หมายความว่าให้อยู่ไปจนถึงสิ้นอายุขัยเท่าที่จะอยู่ได้เพียงไร นี่ก็อย่างหนึ่ง

๒. อีกอย่างหนึ่งนั่น เป็นการป้องกันโดยสิ้นเชิง คือ **ไม่ให้มีความตายโดยประการทั้งปวง** นี่เป็นธรรมะสูงสุด

เมื่อเข้าถึงธรรมะสูงสุดนั้นแล้ว

คนนั้น**จะ**ไม่มีความเกิด ไม่มีความแก่ ไม่มีความตาย

เพราะถอนอุปาทานว่า “เรา” ว่า “ตัวเรา”

หรือ “ของเรา” เสียได้ ไม่มีตัวเรา ไม่มีสัตว์ ไม่มีบุคคล

ตัวตนของเรา หรือของเขาสัก

เมื่อเป็นดังนี้ ก็ไม่มีความตาย

เป็นผู้อยู่เหนือความตาย **พ้นจากความตายโดยสิ้นเชิง**

ผู้เขียนหนังสือ
พุทธธรรม

อุปาทาน คือ ความยึดมั่นถือมั่นว่าเป็นตัวกู เป็นของกู ซึ่งเป็นเหตุแห่งทุกข์ทั้งปวง อ่านเพิ่มเติมได้ในธรรมบรรยายของหลวงปู่พุทธทาส ในหนังสือ คู่มือมนุษย์ ๓ ฉบับอ่านง่าย เข้าใจง่าย : อุปาทาน ๔ (อำนาจของความยึดถือ) โดย สำนักพิมพ์เสีองเสีอง